

**R.D. Iacobi Marchantii, Pastoris Et Decani Covviniensis
SS. Theolog. Professoris, Rationale Evangelizantium**

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

Lectio 2. bipartita. Pro eodem die Cinerum. Prima pars docet, monitionem
Cinerum omnem statum concernere in particulari. Secunda docet,
quomodo Deo dicere debemus: Memento quod pulveris sumus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56372](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-56372)

Domi. 32. De illa ergo disponendum foret, propter illum mortis cogitatio & memoria afflumenda. Sed eum dum uxorem ducere vult, mortis meministi in disponitione, inquit Chrysost. & scribit in dote: si mortuus fuerit vir ante matrem, aut mulier ante virum hoc est de ipso natura. Non dum introducta est, & mox statim defecitur; nondum convixerunt, neque nuptiae habita sunt, & mortis statim definitur. In modo vero non (olium de his qui sunt & vivunt, mortis ferunt sententia, sed & de illis qui nondum natu sunt. Adoitur enim ultra: Quod si natus fuerit filius & moriatur, si & se disponatur. Ecce needium natus est, & sententia mortis lata est. Utinam pro dispositione rerum eternarum, ita sint memores mortis homines, sicut pro dispositione temporalium! Verum, Gens ab aliis confusa est, & sine prudenter. Vnam sapient, intelligentem ac novissima prouiderent. Vnam sapient quae Dei sunt, intelligentes quae mundi sunt, providedent quae inferni sunt. Profetae inferna horrevent, sapientes apperentur, que sunt ad maius contempnentes, inquit S.Bernardus epist. 292. Ut ergo praevidant & prouident tempore, idco eis inculcatur hodie: Memento homini, quia pulvis es. Quia se non agoscant, speculum istud eis obiectu, in quo se in veritate contemplent.

E O D E M D I E.

Memento homo quia pulvis es, &c.

LECT. 16 **PARS. I.** **Bf. 48.** **I**lluvat in particulare omnium auribus istud inclavipart. mare, omnibus oculis speculum istud proponere, cuiuslibet sint fortis & profissionis, cuiuslibet sublimitatis vel levitatis, cuiuslibet sexus & ordinis ira ut hic iisdem liecat exordii verbis, quibus olim prophetas spiritu divino impulsus: Audite omnes gentes, auribus per ipsa qui habitatu orbe. Quis terrigena & fini hominum, simul in unius dries & pauper. De morte, de iudicio, de statu futurae vita, de generali naturae corruptione locutus erat Propheta, idco exigit perfectam omnium attentionem: invitatae ad audiendum omnes, five tunnii sunt, five infimi, five dives, five pauperes, five nobiles, five obscuri, five fideles sunt, five infideles, five occidentem incolant, five orientem, five agitatae terra plagam habent, five ignorant. Optaretque speculam se posse ascendere, ex qua oculis universis orbis lustrari possit. Optaret adeo exortam ac praetentem vocem, quae omnium aures cordaque penetraret toto orbe. Optaret locum adeo capacem, quo velut ad concionem totius orbis homines posset adventare, & autres cordis ad os loquentes in se spiritus applicare. Non absimilimodo optat Ecclesia, optaretque debet qui precones sunt in Ecclesia constituti, ut omnes gentes, omnes terrigenae & filii hominum, simul in unum dives & pauper, vocem hanc cordis auribus excipiunt & soveant. Memento quia pul-

vus es, & in pulvorem revertaris; ut sciant originem, extractionem, finem suum, & sibi consular, nec gloriorunt inaniter.

1. Accedite igitur, o Reges & Principes, qui sce. 1. Reges praglobumque mundi manu teneatis. In quo glorianni? Unde etsi vos? Quid etsi? Quid eritis?

Principes.

2. Mat. 91
Pulvis in pulvrem reveratur. Vos etsi caput aureum, sed pedes habetis terros, mortisque lapillus eos petivitens & dissolvens, in cinerem vos redget. Etiam si ascenderit superbia & gloria vestra usque in celum, in fine perdetur tamquam sterquilinum. In plice Antiochum cum feiore in tolerabili mortientem, Herodem avernumbus consumptum, Julium Cesarem in medio Senatus consumulum, Pompeium capite plexum, Alexandrum veneno interemptum, hi vobis sint speculum. Revversi sunt in pulvrem & terram suam cum angustia & dolore, formati e terra & pulvere. Ubi corrum equitatus? Ubi exercituum Duces? Ubi fratres tyrannici? Nunc omnia pulvis, nunc omnia fa-

ville.

2. Capit. 2.
Accedite & vos qui clavum Ecclesie tenetis, 2. Capit. Infusis, Peto, Pleo, Pallo illustres. In quo gloriatis? Unde etsi vos? Quid etsi? Quid eritis? Pulvis in pulvrem reveratur. Omnia parentia brevia. Ecel. 101
Ubi u. 24. Hoc non solum de potentiis seculari ve- rum est, sed de potentia Ecclesiastico. Sic in ipso supremo Pontificatus multi derunt tribus tantum annis, alii uno, alii paucis mensibus, alii paucis diebus. Uno eodemque anno 1390, successive tres Pontifices: Sixtus V. Urbanus VII. Gregorius XIV. anno sequente Innocentius IX. & post 30. paucis dies Clemens VIII. Sed & ne uno annos Petri attigit. Interrogatus B. Petrus Damiani ab Alexandro. Ille cur tam paucis annis Pontifices vivent, cum nonnulli florentes facerint aetate. Respondit I. cap.

17. Hoc iudicis Ecclesie ratio est, ut in mano genitri mortuus metum incutere, & quam deficienda sit vita temporalia gloria, in ipso gloria prius pati, & veluti sole deliquum patiuntur & videntur offendere. Praesertim cum unus omni mundo presidet Papa. Reges sunt simuli plures: nec soleant si Pontifices violenta morte occubentur nisi Reges. Meminemus ergo qui in sublimitate sunt le pulvrem esse, & brevi in pulvrem le reverfuros. Proprietas enim acclamatur Pontifici noviter inaugurato, dum in S. Joanne Lateranensi in lapide a fedele corea collocatur: Substantia de pulvere egenum & de sanguine P. 1385
origen pauperem. Hoc non solum illum, sed quotquot ad dignitatem evoluuntur concernit, quo umbras plerosque videmus paucis vel unius vel mensibus perdureant.

HINC ET ILLUD EPITAPHIUM

cuiusdam Archiepiscopi Cameracensis:

Sum Cameracena gessi qui pondera mitra. Aprilis posti, Majus & illa tuli. Ibam natali latere benedicere Monti. Mors Valencenae obvia facta fuit.

S. 1390

Securia tota ne sis peregrinus in orbe.

Credere sua mortem semper inesse via.

Sint ergo hi qui è fastigio dignitatis mox subtrahuntur, & nonnunquam quidem subita morte, vobis speculum d' Prælati : & rememoremur vobis illud ; *Memento homo quia pulvra es, & in pulvra revertitur.* Illud quoque memorie vestre representant quod in Apoc dicit Dominus Angelus, five

Prælato Epiphisi : Age penitentiam, si autem veniam & m' uero sandalium tuum de loco suo.

2. Magistratus & consilia regis.

3. Accedite & vos, qui sapientia, confilio, inge-

nio R'emp' publicam tegitis, & corda Principum quo

volueritis, inclinatis, auctoritate potentes, puru-

ra illuſtres, roga graves. Accedite etiam quicun-

que primas Cathedras confendatis, doctrina &

fama celeb' es. In quo gloriamini ? Unde elis ?

Quid elis ? Quid eris ? *Pulvra in pulvra reveratur;* quid vos? quid doctrina? quid fama? Vos

cini: illa opinio: illa Ventus. Transeunt haec in

quibus fidele poscetis, in morte dura transitis. Ip-

suum quoque nomen pertinet, nam multorum calcu-

lus sepulchra, qui doctrina, confilio, anachor-

itate eminentissimi fuerer, & nomina eorum igno-

ramus. Hoc in Academias, hoc in Civitatis famo-

siſſimis sati manif'ſum est. Ubi et exiuit Magi-

stri nostri? Ibi tot Consiliarii clarissimi? Ibi tot

Optimates, togæ vel armis potentes? Transierunt

in pulvra, & ali' eorum locum stipendiisque re-

neant, nec de eis ultra fit mentio, vel subit' cogitatio.

H' ergo sint vobis speculum quicunque in Repu-

blica ad honores contenditis. Multi ipsorum pau-

co vixerunt tempore, & tota lugent aeternitate, co-

rumpque forte nomina celebrantur in terris, sed a-

nimum torquentur in inferis.

4. Divites & opimati.

4. Accedite & vos divites, auro argentoque co-

pioſi & fuligidi, equis, curribus, famuliis, & terre-

na posſitione fortunati. In quo gloriamini? Unde elis?

Quid elis? Quid eris? *Pulvra in pulvra reveratur;*

Quid auri, quid argentum, quid posſitiones?

Terra sunt, & omnia quidem haec in

morte vos deferent. Sic moriuntur divites omnes,

& nulli moriuntur divites. Nudos & inopes tel-

lus in lucem editos excipiunt: nudos & inopes sur-

fus illos in fine recipit. In modo nullus hic divitem

dico, quianulla sum, hic hereditari bona, omnia

sunt mobilia, & quasi commoda & precaria ac-

cepta, quorum ratio est reddenda. Hereditaria no-

stra bona sole sunt virtutes & bona opera, qua-

hinc effeuntur & perennant. Hac in morte ju-

vant, & post mortem. Felix qui caeca in pulve-

rem astimat, & hac perennatura libi provideret, ne

nudus aeat & genitus. Sit vobis speculum, o divi-

tes, divites ille Evangelicus, cui dicitur: *Hæc nôdo*

repent animam tuam a te, & que parasitum ejus ex-

gunt? Sit vobis quoque speculum alter dives Epu-

lo, sepultus in inferno, guttam aquæ tota polens

exterritate.

5. Flore & robore.

3. Accedite etiam quicunque in flore & robe

etatis fidit, qui in pulchritudine gressu colloca-

tis, in luxu & vanitate, viri & mulieres, juvenculi & atatus
juvencule laſcivientes. In quo gloriamini? Unde gloriosi.

efis? Quid efis? Quid eris? *Pulvra in pulvra reveratur;* verus. Flos etatis, species decoris, fulgor vani-

tas, mox decident, & in pulvra redigentur. Nam de homine, & de omni cum circumstante va- Job, 14.

nitate, verum est: *Quasi flos egreditur, & conteritur,* & fugit pulvra umbra. De humo quasi flos egredi-

tur in etatis oriente, & conteritur perculus institu-

mirans uredim, & fugit velut umbra in mortis occi-

idente, ipsi jam d'c'iente vita lucido sole. *Va flor'* decident, corona superba. Eru' flos decident gloriosi. *Iai. 28.*

aliaz'ionis eius, quasi temporaneum ante maturitas autumni, hoc est, quasi præcox fructus. Attendat

huc uterque fexus vanitatis declitus. Et quia specu-

lis soleri declarati juvenes, sicut & mulieres: in-

teuantur se illi in Abalone pulcherrimo & floren-

tissimo juvencu, in pulvra jam redacto cum omni

flore & decoro: in teuantur se illa in Jezabel que

stibio oculos pingebat, & sollicito pulchritudini

studens faciem ornabat. Sed in illa implerum est il-

Jud Eliae: *In agro Izabel erat carnis Izabel, siue 4. Reg. 9.*

florus super floram terre, ita ut preterentes dicas: haccine illa Izabel? quasi dicent: Itanc tamta

gloria tam tubito ad tantam est miseriam redacta?

Audi de Francisco Borgia Gandia Duke. Cum Franci-

Isabella Caroli V. uxoris corpus Granatae sepelie- empor-

em honoris gratia comitaret contigit ut aperte giam ac-

capa cadaver impiceatur, et rat autem leucaturibus

veribus putridum. Unde ipse intus commo- nspeditus

sum secum pensare copit: Eheu, ubi nunc tantæ religio-

rum potestæ & gloria, cuius vel nutus viven- efficit.

it in terori erat? Eheu, verè nulla inter Principem

& pauperem in morte differentia. Hæc cogitatio

humana corruptionis tantu in illo valuit, ut principi- deponens, se Societati Iesu adduxerit, ibi-

demque fancitatem floruerit.

Refice ergo, o homo, quisquis es, sepulchra

mutorum, & vide quis servus, quis Dominus,

quis pauper, quis dives. Discerne si potes, vinclum

a Reg'e, fortem a debili, pulchrum a deformi, me-

morque naturæ, non ex tollaris aliquando. Ibi re-

spice te ipsum, quia mortalitas es, ibi invenies,

qui pulvis es, & in pulvra ibis. Hoc te mon-

cis hodie capit alpersus, hoc te moner Ecclesia,

hos moner Deus, tibi tories repentes: *Memento,*

Memor efo originis & vilitatis tuae, si-

nique & mortuus imminentus, ac novissimum o-

mum.

Si eut homini dicit Deus, *Memento quia pul-* PARIS II.

vis; es: ita & merito dicit homo Deo, frequen- Deo debet

terque ei repetit, *Memento Domine, quia pulvra misericordia*

ut hac ratione cum ad compassionem movet re, Me-

super signo tuo, sicque iram ejus mitiget, & mento

severitatem iustitia cōvertat in benignitatem mi-

quid pul-

sericordia. Non enim convenire videbit eis po-

nuju-

tentia & bonitatia, ut adeo severè se gerat erga cinc-

ma,

rem & pulvra veribilem,, infirmatus vento

quoquoeverum jaētatum: Quem persequens Rex 1. Reg. 16

Irael

Israel, quem persequeris? Canem mortuum, pulicem unum! Sic dicebat David, ut irat Saulis mitigaret; Nec ab similitate nos dicere possimus Deo nostro, hoc enim nos doquerunt sancti Prophetæ, ut faciat testantur littera: Vis testimonia?

Thronus audiendus est Job in persona omnium hominum loquens: Memento quod, quod sis latus feceris me, & in pulvra redies me. Manus tua fecerunt me, & plamaverunt metum in circuitu & scierunt preceptas meas? Quasi dicat: Memento infirmatus meus, & vilitatis, & non ita severe me iudices, ne ieiunari peccata mea. Ego sum lumen, quid mirum si aliquid immundum mihi adhaere reperias? Ego sum pulvis, quid mirum si sum instabilis? Si Angelus tuus reperisti pravitatem, & qui tibi serviant, non fuere stabiles: quanto magis qui domos habitant lutes, que terrenum haterfandamentum? Memento quod fini opus manu tuarum, & licet vile opus sum, illud tamen te deficeret non deces, & in damnationem precipitare; sed potius decet compatiri, scis enim fragmentum nostrum, fragilitatem nostram. Hoc ipsum est quod repepit: Homo natus de muliere brevi vivens temporis repletus mulia miseria, Qui quasi flos egreditur, & conseritur, & fugit velut umbra. & numquam ex eodem statu geratur. Et dignus duc super huiusmodi aperte oculos tuos, & adducere cum secum in iudicium. Itane summe & potentissime Domini, potentiam tuam emitis & demritis contra hominem ateo fragilem, adeo seruum osum, adeo instabilem: Itane de minimis dignaris eum iudicare, & urgere eum, qui non poterit respondere nisi pro mille?

Secondo audiendus est in eandem sententiam Isaiæ: Pater noster es tu, nos verò lucras; fiducia nostra tu, & opera manum tuarum omnes nos. Ne irascatu Domini fata & ne ultra minimeru iniquitatibus nostris, quasi dicat: Memento, quod Adamum Patrem nostrum formavimus ex luto, & nos etiam omnes, quasi Pater & Filius. Originis ergo nostra ac misericordia quam ex origine trahimus memor, ne incrinicias iniquitatum nostrarum; nec nimium nascaris nobis, sed respice nos, & misericordia compate, ac prius dixerat: Cedamque quasi foium unitum, & iniquitates nostra quasi venus absulerunt nos. Quod conforme est ei: Memento quia ventus est vita nostra. Et: Contra folium quod vento rapitur ostendit potentiam tuam. & stipulam sicca persequeris. In quem locum sis ait, ac simili uitio scimus. S. Gregor. Quid est homo nisi folium, qui tentatio vero rapitur. & desideriorum flatibus levatur? Mens quaque humana quo tentationes partitur, quae post frustis mouetur. Hanc plenius in perturbatis, cum recedis, succedit impia latitia. Aliquando hanc superbia eleverat, aliquando inordinatus inimicorum in infimo depuit. Ergo ventus est vita, hominis, ventus est tentatio, hominis, ventus est ira Dei, & homo tanquam folium & pulvis quem proficit ventus a facie terra. Misericordia Domini, & contra folium ac pulvrem potentiam exprome; instabili-

lique vento expeditum in loco temptationis respice & commiserere.

Tertio audiendus Psaltes: Memorare quia mea fab. Psal. 88. 1

Istania, Namquid nimis vanè constituti omnes filii hominum? Quis est homo qui vivet, & non videbit mortem, eruet animam suam de manu inferni? Hieronymus legit: Memento mei de profundo; Alii legunt ex Hebreo: Memento ego quid sum, quod tempus, sive cuius substantiae, cuius aevi & temporis ego sum. Psalterium etiam verus apud Augustinum & Ambrosium habet. Memento Domine. Sentius ergo est: Recordare quam exiguo vieturus sum tempore, quam brevis ac fragilis sit vita & substantia mea in hoc mundo: quamquam ex fragili & vili substanciali materia, cùm creatus sum de pulvere, de limo profundus, de adam, hoc est terra; id est mortem & corruptionem non possum evadere, nec ulli id possum habentem, exulte eodem eademque substantia formati. Ergo videtur minus congruum, ut pro adeo brevi vita tempore, & pro tanta humanae conditionis inconstancia & fragilitate, nobis indignemus, & in nos deflexias; Quin potius convenient nos potius tua clementia & benignitate ne frustra conditi videamus omnes, vel etiam ad solas natu miserias, qui mox mori cogimur, nec ab inferno animam liberare valemus, nisi tua propriae clementia.

Psal. 103

Quarto audiendus est idem; Memento Domine, quoniam pulvis sumus. Sic enim ex antiquis platerianis legunt, Augustinus, Prosper, Caffiodorus, Hieronymus, Idorus, Gregorius, Apollinarius; pro quod nos habemus. Recordatus est quoniam pulvis sumus. Convertit ergo Propheta sermonem ad Deum: non quod obliviscatur Deus originis nostris, sed eprat hoc modo loquendi ut tempore perseveret eius in nobis misericordia & rogatur respicere dignetur, quomodo ex nobis minimè in gratia & divino nobis dato munere persistere possimus, quomodo etiam in pulvere ariditate pecari quodammodo redigantur, ab eo exsufflanti nisi duixerit nos Peccatori enim quadrant pulvris qualitates, ob levitatem, molitatem, ariditatem, sterilitatem, atque sicut pulvri humor accedens, lumen efficit, sic & humor illecebris accedens, nos qui pulvis sumus in conum verrit, & immundos reddit. Atque ideo forsitan Dominus adulteras commiseratus, canique volens liberare & superbos ejus accusatores expellere, scribit in pulvere: indicans nihil mirum esse si reprehensa sit in adulterio, quandoquidem ipsa & omnes mulieres, ac viri ex pulvere primam ducentes originem faciles ad malum evalerunt, & proni ad libidinem post peccatum, humoris illecebri obnoxii.

Postremo audienda Ecclesia hoc tempore docens nos idem Domino cum humilitate inclamare quodlibet, quod Isaias, quod Rex David, ac alijs Prophetæ: Memento quia summa tui, licet eaducis plamula. Nec des honorem nominis tui, preciamur, alteri.

Tz LXXX

Rational. Evang.

Reg. 26

Laxa malum quod fecimus. nuge bonum quod posci-
mus, placere quo iuste tibi pessimum hic & perfidum.

Sicut ergo Deus memoriam nobis inculeat originis nostrae & mortis, ut humilitemur; sic & illi cander nos memoriam representemus, ut misereatur nostri, & gratiam eius attrahamus. Itaque concludo verbis hodiernis Ecclesiastis. Deus qui non morietur, sed penitentiam desiderat pacato-
rum, fragilitatem conditionis humanae benignissime resipie, & boscines quos cum a proponenda humi-
ditatu, & venia promerenda capitis noscum impo-
ni decernimus, benedicere srotu pietate digneris, ut qui noscirem esse agnoscimus, & in cito es rever-
furo, peccatum veniam misericorditer consequi-
merimus.

*Exempl.
Philipp.
p. III.
His. Rex
mortu
memor
indu
dus re
gnus re
signavu*

Philipps III. Hispaniarum Rex, lethali morbo decumbens, illum qui sibi a concionibus erat advocans his verbis fuit allocutus: Pater mi, ab eo tempore quo ipso Cinerum die publicam ob-
sessione edixi, aliquem ex ibi adfonsibus in palver-
propodium reversum, ita tamquam mibi dñe
adimpli, & exinde mortis memoria profunde cordi-
bos me. Ecce brevi, ut video, terminatus est dies
meus, qui utram Regum in manu teneret. At non fui
anxius cum timore, iudiciorum ejus tendere me pre-
te. Annum jam viginti regnum administrav, ad uit-
nam scilicet defensum, & oītatem ingredens vi-
ginitatis annos divinam conseruans obsequio, lectori
hunc abcedem. Hanc porro anxietatem animo
regio ut eximeret Concionator, respondet hunc
in modum Regi Quod tuus es factus & reprobatus,
o Rex, sum in te a fidei prestatu, coram Deo
acceptum erit, animaque tua iam ex aucto egressum
explanari non exiguum aferat sed solutum. Dispono
itaque auctoratu Iesu Rego Crucifixi regnum, cor-
nam, vitam salutem, perfecta cordis regnitione. Non
aliquid sit in terra anni facere potuer. His dectis exhibuit
eimamaginem Christi Iesu Crucifixi, cuius pedibus Rex oculum signis, dixit: Verbi, & ex totis ani-
mi praecordis hic regnum & principatum, vitam
animamq; depone, & quiescere, Dico sedis. Exinde
vocavit filium Septimi haeredem, cui hoc postremum
dedit morituri Parentis non moriturum monitum:
Ecce ingredens vitam universe carnis, vitam Parum
morum; tu ecce liest vegetus, & sic vivere, ut non panitas
te regnasse. Tibe ceptum regnumque relinquo, ama-
bile in hac vita, amasum in altera. Ceterum iusti-
stabi rectitudinem commendando, & ut Pater sis-
perum, viduarum que tutor, peropto. Gloria autem
divina imprimita zelator ego, ut nihil tibi pla-
co, quod Deo, Regum Regi. Optimo, Maximo,
duplicere possit. In cuius rei monumenum, hanc
Crucifixi imaginem accipe, quam Carolus Proclus
iussus Parenti meo, ipse mihi, ego autem Tibi filio
meo eorumque Neptoi sacrum legatum transmis-
si memori si in omnibus Crucifixi gloriam inerti,
& nominatio inuiri. Tandem Concionatori va-

ledicens, magna animi compunctione & zelo
dixisse fuitur. Gratias ibi ago, Pater mi, pro sa-
cerdoti monisti; interim tibi licentiam facio publice an-
nunciandi Regem Hispania in tot regni annis de-
cursis, nonnulli vanitatem reperi, ac in fine an-
xitatem; si tamen ex animo pronuntiare: Sua-
re effe regnare dum hoc durat vita, amarum dum
infias altera.

DOMINICAL QVADRAGESIMA. LECT. 5.
Duidiu est IESUS in desertum a spiritu, ut testetur
a diabolo. Matth. 4.

AT statig finum attingens annum ante ipsius predicationis munus obiret, venit Christus speciali Spiritus S. impulso in desertum, quadriginta ibi diebus perle veraturus in jejuno, oratione, aliisque pietatis exercitiis. Accediti vero desertum max a suo baptismo die iuxta Ianuarii, & Christus permanens usque ad decimam quinam Februario. Etique desertum illud inter Iericho & Ierusalem, desertum modo iherusalem dicitur, ob jejuniu illud 40. dicens. Offenditur in eo mons altus & ascen-
sus difficilis, in quo primum tentatus est Domi-
nus. Et in hujus monus cacumine facillum est rufum, jejuno & oratione Christi venerabile, te die Adrichonimo in descriptione terra sanctae. Propter eam illi fons ille cuius aquas Elianus file 4. R. 8. 2. injecto dicitur sanabile, ut explorantes terram fan-
tæ atterantur. Multiplex autem ratio affecti potest hujus in desertum ingressus, cuius Spiritus S. posquam in specie columba lacte epus verici
infederat, coelitus motor fuisse assertur. Deter-
minat enim verbus dicitur S. Lucas: IESUS puer Spi-
ritu in deserto erat. Et fortius loquitur: Spiritus expu-
lit eum de desertum. Spiritus igitur nos ma-
lignat, sed spiritus ille quo agnitus filii Dei, ut
loquitur Paulus: Spiritus ille qui natus cardo molis-
minatus in divinis, ut sit Auctor: Spiritus ille
qui habet imperium (ut dicit Propheta) qui cur-
rit divinis propellitur: Vis et rat imperio spiritus, Ezech. illu: gradiebatur. Spiritus vita erat in rotis. Spiritus ille qui roties influit in Sampsonem, ut infil-
ret in hostem. Spiritus scil. ardoris & fortitudinis, qui plenus erat IESUS, quo in hostem humanis generis erat pugnaturus & cum debellatur, cum propelebat campum certaminis. Eodem spiritu nos impelli oportet, quoties aliquid aggredi-
mur divinam concernens gloriam, non spiritu va-
nitatis, aut ambitionis. Audi S. Gregor. In electis &
reprobis dixeris: Iunt imperii, in eisdem imperii spiritus homini, si in reprobis imperii carnis. Imperius carnis ad ola-
tionem, ad exercitum gloriam, ad iram ad odium, ad
perspicaciam, ad voluptates animalium impellit. Imperius
spiritus ad charitatem, ad humilitatem, ad continen-
tiam, ad interiorum profectum, ad pietatis opera, ad
eternorum fidem, ad fletum, ad patientiam, ad considerationem.